

Sociaal tarief voor elektriciteit en aardgas

Sommige personen en gezinnen hebben recht op een sterk verlaagd tarief voor elektriciteit en aardgas. Dit wordt de 'sociale maximumprijs' of het 'sociaal tarief' genoemd. Het sociaal tarief wordt alleen toegekend aan personen die bepaalde uitkeringen of tegemoetkomingen krijgen. Het sociaal tarief is geen vast tarief. Het is een zeer voordelig tarief tegenover de gewone tarieven.

Wie recht heeft op het sociaal tarief, is een 'beschermde klant' of 'beschermde afnemer'. Wie beschermde afnemer is, heeft ook nog recht op andere voordelen en premies voor beschermde afnemers.

Wat is het sociaal tarief?

Het sociaal tarief is een maatregel om personen of gezinnen die behoren tot bepaalde categorieën van rechthebbenden te helpen om hun energiefactuur te betalen.

Het sociaal tarief is een gunstig tarief voor elektriciteit, aardgas en warmte. Het is identiek in heel België, ongeacht de energieleverancier of de netbeheerder.

Het tarief wordt vier keer per jaar berekend door de federale regulator voor energie, de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG). De CREG publiceert ieder trimester de tarieven:

- Voor elektriciteit varieert het sociaal tarief naargelang je gezin beschikt over een enkelvoudige teller (dagteller), een tweevoudige teller (dag- en nachtteller) of uitsluitend een nachtteller.
- Voor aardgas en warmte bestaat er één enkel sociaal tarief.

Het sociaal tarief bevat geen forfaitaire kosten of abonnementsgelden (geen huurgeld voor je elektriciteits- en/of aardgasmeter.) Bijkomende diensten, zoals bijvoorbeeld onderhoud, zijn niet in de prijs vervat en kunnen dus apart aangerekend worden door de leverancier.

En als ik een budgetmeter heb?

Als je gezin een budgetmeter heeft, wordt het sociaal tarief ook toegekend als je gezin tot een rechthebbende categorie behoort.

Voor informatie over het systeem voor het opladen: contacteer je netbeheerder.

Voor informatie over de facturatie: contacteer je energieleverancier of je netbeheerder. De contactgegevens vind je op je energiefactuur.

Wanneer heb ik recht op het sociaal tarief?

Onderstaande voorwaarden zijn een opsomming van categorieën die van toepassing zijn **voor het Vlaamse gewest** om in aanmerking te komen voor het sociaal tarief.

Om het sociaal tarief te krijgen, moet jij of iemand op je domicilieadres een bepaalde uitkering of tegemoetkoming krijgen:

Categorie	Uitkering / tegemoetkoming	Uitleg
Categorie 1: uitkeringen van het OCMW	Leefloon	Tegemoetkoming bij onvoldoende inkomen
	Financiële maatschappelijke dienstverlening gelijkwaardig aan het leefloon	Tegemoetkoming bij onvoldoende inkomen
	Voorschot op een inkomensgarantie voor ouderen (IGO)	Zie categorie 3
	Voorschot op een tegemoetkoming voor personen met een handicap	Zie categorie 2A
Categorie 2A: uitkeringen van de federale overheidsdienst (FOD) Sociale Zekerheid Directie-generaal Personen met een Handicap	Tegemoetkoming als persoon met een handicap op basis van een blijvende arbeidsongeschiktheid van 65 %	Tegemoetkoming na een beroepsziekte of een arbeidsongeval met blijvende letsels waarvan de graad werd vastgesteld op 65 %
	Inkomensvervangende tegemoetkoming	Tegemoetkoming voor personen die omwille van hun handicap/beperking niet kunnen werken of een verminderd verdienvermogen hebben
	Integratietegemoetkoming	Tegemoetkoming die bedoeld is als compensatie voor bijkomende kosten die een persoon met een handicap/beperking heeft om deel te kunnen nemen aan de maatschappij
	Tegemoetkoming voor hulp van derden	Tegemoetkoming voor wie arbeidsongeschikt is en voor zijn/haar dagelijkse activiteiten hulp nodig heeft van derden

Categorie 2B: zorgbudget voor ouderen met een zorgnood, uitbetaald door de zorgkas	Zorgbudget voor ouderen een zorgnood ¹ (vroeger: THAB of tegemoetkoming ‘hulp aan bejaarden’)	Tegemoetkoming voor 65-plussers met een beperkt inkomen en gezondheidsproblemen
Categorie 2C: uitkering van het Agentschap Opgroeien (Team Zorgtoeslagevaluatie)	Zorgtoeslag voor kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte met een minimale score van 4 punten in pijler 1 van de medisch-sociale schaal (vóór 2019: verhoogde kinderbijslag)	Toeslag op het Groeipakket voor kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte (handicap of beperking)
Categorie 3: uitkering van de Federale Pensioendienst	Inkomensgarantie voor ouderen (IGO) (vroeger: gewaarborgd inkomen voor bejaarden)	Tegemoetkoming bij een laag pensioen
	Tegemoetkoming als persoon met een handicap op basis van een blijvende arbeidsongeschiktheid van 65 % (een aanvullende tegemoetkoming of een tegemoetkoming ter aanvulling van het gewaarborgd inkomen)	Zie categorie 2A
	Tegemoetkoming voor hulp van derden	Zie categorie 2A
	Zorgbudget voor ouderen met een zorgnood	Zie categorie 2B
Categorie 4: bewoners van sociale huisvesting	<p>Wie? Huurders of eigenaars in gebouwen van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • woonmaatschappijen: sociale huisvestingsmaatschappijen en sociale verhuurkantoren; • het Vlaams Woningfonds; • het OCMW 	<p>Voorwaarde:</p> <p>Bij appartementen: een verwarming op aardgas via een gemeenschappelijke installatie</p>
Categorie 5 (tijdelijk recht van februari 2021 tot eind maart 2023)	Wie? Personen met een verhoogde tegemoetkoming (VT) voor gezondheidszorgen	<p>Opmerking:</p> <p>Je hebt niet altijd automatisch recht op een verhoogde tegemoetkoming (VT). In sommige gevallen wordt de verhoogde tegemoetkoming enkel toegekend na aanvraag bij de mutualiteit.</p>

¹ In Brussel is dit nog steeds de tegemoetkoming ‘hulp aan bejaarden’ of THAB.

Wanneer heb ik geen recht op het sociaal tarief?

Bepaalde tegemoetkomingen geven geen recht op het sociaal tarief voor energie. Dit is bijvoorbeeld het geval als je:

- een uitkering van een ziekenfonds ontvangt;
- een uitkering van een verzekering ontvangt;
- een pensioen van de openbare sector ontvangt;
- 'artikel 60' van het OCMW geniet;
- je in schuldbemiddeling bevindt;
- je een specifieke aandoening hebt (vb. kanker, diabetes/suikerziekte, chronische nierinsufficiëntie), maar niet behoort tot de bovenstaande 5 categorieën.

Het sociaal tarief is niet van toepassing voor:

- tweede verblijfplaatsen: andere adressen dan uw domicilieadres;
- gemeenschappelijke delen van appartementsgebouwen;
- professionele klanten: bedrijven, organisaties, ...;
- occasionele klanten of tijdelijke aansluitingen.

Wat moet ik doen om het sociaal tarief te genieten?

Als je behoort tot de categorie 1, 2A, 2B, 2C of 3, wordt in de meeste gevallen het sociaal tarief voor elektriciteit, gas en warmte automatisch toegekend. Je hoeft dus geen stappen te ondernemen.

Ik ben een nieuwe rechthebbende

Als je pas sinds kort behoort tot een categorie, duurt het soms een tijdje vooraleer je het sociaal tarief geniet.

Waarom? Het feit dat je rechthebbende bent, wordt niet onmiddellijk meegedeeld aan je energieleverancier. De energieleveranciers worden om de drie maanden automatisch geïnformeerd over de personen die recht hebben op het sociaal tarief.

Het recht op het sociaal tarief gaat altijd in op de eerste dag van het trimester waarin beslist werd dat je behoort tot een categorie van rechthebbenden. De datum van de beslissing komt ongeveer overeen met de datum waarop je voor de eerste maal een tegemoetkoming hebt ontvangen.

De mogelijke startdata van het recht zijn dus 1 januari, 1 april, 1 juli of 1 oktober en de einddatum is steeds 31 december van het lopende jaar.

Als je als rechthebbende het jaar daarop nog steeds een tegemoetkoming ontvangt, wordt het sociaal tarief voor energie normaal gezien automatisch opnieuw toegepast.

Ik ben verhuisd

Bij een wijziging van domicilieadres wordt je recht op het sociaal tarief niet onmiddellijk doorgegeven aan je energieleverancier. De energieleveranciers worden immers om de drie maanden automatisch geïnformeerd over de rechthebbenden op het sociaal tarief.

Een verhuis is pas officieel wanneer de wijkagent is langsgesproken en wanneer je identiteitskaart werd aangepast.

Ik ben van leverancier veranderd

Bij verandering van energieleverancier wordt je recht op het sociaal tarief niet onmiddellijk doorgegeven aan je energieleverancier. De energieleveranciers worden immers om de drie maanden automatisch geïnformeerd over de rechthebbenden op het sociaal tarief.

Tips:

- Sluit een energiecontract af op naam van één enkele persoon.
- Respecteer de schrijfwijze van je persoonsgegevens (naam, voornaam, geboortedatum, adres) zoals die op je identiteitskaart vermeld zijn.

Het sociaal tarief voor energie is een prijs die wordt vastgelegd door de CREG (Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas). Het is dus een tarief dat bij alle energieleveranciers en distributienetbeheerders hetzelfde is.

Er is een fout geslopen in mijn persoonlijke gegevens in het energiecontract

Als een klant een energiecontract ondertekent met een voornaam, achternaam of geboortedatum die afwijkt van zijn/haar persoonlijke gegevens in het Rijksregister (of op zijn/haar identiteitskaart), is het niet mogelijk om het contract te linken aan die persoon.

Om het sociaal tarief automatisch te kunnen toepassen, is het essentieel dat de energieleveranciers over correcte identificatiegegevens van hun klanten beschikken.

Tips om de automatische gegevensverwerking te vergemakkelijken:

- Respecteer de schrijfwijze van je persoonsgegevens (naam, voornaam, geboortedatum, adres) zoals die op je identiteitskaart vermeld zijn wanneer je het energiecontract onderschrijft.
- Deel steeds je rijksregisternummer mee aan je energieleverancier, zelfs als dat geen verplichte vermelding is.
- Pas je persoonlijke gegevens aan bij je energieleverancier zodat ze dezelfde zijn als die van het Rijksregister.

Ik ben huurder van een sociaal appartement (categorie 4)

Wend je tot de eigenaar/beheerder van je appartementsgebouw om na te gaan of het sociaal tarief wordt toegepast voor het gebouw. De eigenaar/beheerder van het gebouw is de persoon die het contract heeft afgesloten met de energieleverancier; hij/zij moet het sociaal tarief aanvragen.

De beheerder van het gebouw is verantwoordelijk voor de aanvraag van het sociaal tarief bij de energieleverancier. Om aan te tonen dat het gebouw aan bovenstaande voorwaarden voldoet, zijn er twee manieren:

- Voor de sociale huisvestingsmaatschappij is een vermelding van het gebouw op de website voldoende om als bewijs te geven aan de leverancier:
 - Vlaanderen: <http://www.vmsw.be>;
 - Brussel: <http://www.bghm.irisnet.be>;
- Voor sociale verhuurkantoren en de OCMW's moet de beheerder een verklaring op erewoord invullen en aan de energieleverancier bezorgen. Met dat document kan het sociaal tarief toegepast worden voor het kalenderjaar dat vermeld wordt.

Op welke andere voordelen kan ik recht hebben als 'beschermd klant' of 'beschermd afnemer'?

Energie

Leveranciers van elektriciteit of aardgas en de netbeheerder mogen aan beschermde afnemers geen kosten aanrekenen voor het verzenden van betalingsherinneringen en ingebrekestellingen bij het niet betalen van de elektriciteits- en aardgasfactuur.

Beschermd klanten komen ook in aanmerking voor:

- een gratis energiescan;
- een kortingsbon bij de aankoop van een energiezuinige wasmachine, koelkast, diepvries of droogkast;
- een 'huur- en isolatie'-premie voor private huurwoningen;
- een 'doe-het-zelf'-premie voor dakisolatie of zoldervloerisolatie (Fluvius);
- een verminderd tarief van de 'bijdrage energiefonds' op de energiefactuur (heffing op afnamepunten van elektriciteit);

Voor een energiezuinige nieuwbouwwoning of -appartement geeft Fluvius in bepaalde gevallen een premie voor een laag e-peil (als de bouwaanvraag uiterlijk op 31/12/2016 werd ingediend). Voor beschermde klanten wordt die premie met 20 % verhoogd.

Water

Als je een beschermd klant bent (van de categorie 1, 2 of 3, dan heb je recht op:

- gratis opname van de stand van de watermeter (zelf aan te vragen bij het waterbedrijf);

- op een maandelijkse tussentijdse waterfactuur (zelf aan te vragen bij het waterbedrijf);
- een afbetalingsplan op maat als je je waterfactuur niet kunt betalen (zelf aan te vragen bij het waterbedrijf);
- een gratis waterscan (zelf aan te vragen bij het waterbedrijf).

Het waterbedrijf mag aan de beschermde klant ook geen extra kosten aanrekenen voor het versturen van herinneringsbrieven of ingebrekestellingen.

Het waterbedrijf moet een beschermde klant (categorie 1, 2 of 3) ook verwittigen bij abnormaal hoog verbruik: de beschermde klant krijgt een melding als het verbruik gestegen is met minstens 25 % en met minstens 50 kubieke meter (m³). De beschermde klant krijgt in dat geval ook informatie over mogelijke oorzaken en over maatregelen die het verbruik kunnen beperken.

Korting op waterfactuur of sociaal tarief voor water

Voor een bepaald deel van de beschermde klanten is er ook een sociaal tarief voor water. Maar dat geldt dus niet voor alle beschermde klanten.

Meer info?

- <https://economie.fgov.be/nl/themas/energie/energieprijzen/sociaal-tarief-voor-energie>
- <https://www.vlaanderen.be/sociaal-tarief-voor-elektriciteit-en-aardgas-sociale-maximumprijzen>
- <https://www.vlaanderen.be/voordelen-en-premies-voor-beschermde-afnemers>